

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/241/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212202018
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7212202018.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Adriany Murínovej v právnej veci žalobkyne JUDr. Jozefy Dudovičovej, správkyne konkurznej podstaty COOP Jednota Považská Bystrica spotrebné družstvo v konkurze, so sídlom v Považskej Bystrici, Hliny č. 1412/4, IČO: 00 168 998, zastúpenej JUDr. Karolom Porubčinom, advokátom so sídlom v Považskej Bystrici, Centrum č. 27/32, proti žalovaným X. W.. B. Y., I.. XX.X.XXXX, Z. O. M., W..L.. Š. XXX, X. W. Z., I..L. XX.XX.XXXX, Z. O. N., E. Č.. XX, X. Q. Y., I.. XX.X.XXXX, Z. O. M., W..L.. Š. XXX, F. X. W. O., I.. XX.XX.XXXX, Z. O. N., W. Č. M., zastúpeným JUDr. Beátou Pitorákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Kováčska č. 17, o zaplatenie 31.579,50 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II, zo dňa 27. mája 2013, č. k. 17C/28/2012-253 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku žalovaným v 1. až 4. rade trovy odvolacieho konania 445,52 eura na účet právnej zástupkyne JUDr. Beáty Pitorákovovej.

o d ť o v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobkyne a zaviazal ju zaplatiť žalovaným z titulu náhrady trov konania sumu 2.844,61 eur na účet právnej zástupkyne JUDr. Beáty Pitorákovovej do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa právny predchodca žalobkyne pôvodne domáhal od žalovaných v 1. až 144. rade zaplatenia sumy 151.220,61 eur (4.556.672,- Sk) titulom vykázaného schodku na podklade kontrolnej inventarizácie za obdobie od 5.2.2001 do 17.11.2011 (išlo o konanie 13C 390/2003 Okresného súdu Košice II). Súd poukázal na to, že po čiastočnom späťvzatí žaloby voči niektorým žalovaným boli nároky vylúčené na samostatné konanie uznesením zo dňa 19.12.2008, u žalovaných v 1. až 4. rade sa vedie konanie pod sp. zn. 17C 28/2012, pôvodne v konaní 13C/390/2003 boli títo žalovaní označení pod číslami 1,3,8 a 21. Pôvodnú žalobu odôvodnil žalobca tým, že žalovaní v 1. až 144. rade mali podpísanú Dohodu o hmotnej zodpovednosti podľa § 182 Zákonníka práce ako zamestnanci na prevádzkovej jednotke č. XXX K. N.. Schodok bol rozúčtovaný na jednotlivých zamestnancov prevádzkovej jednotky podľa podielu, ktorý zodpovedá ich funkcii vykonávanej v kolektíve. Schodok bol prerokovaný na mimoriadnom zasadnutí UIK za prítomnosti prizvaných pracovníkov, kde sa mali možnosť vyjadriť k jeho vzniku. Časť pracovníkov do stanoveného termínu 31.3.2003 svoje podiely uhradilo, časť sa zaviazalo uhradiť ich v splátkach a 144 pracovníkov manko neuhradilo vôbec, preto boli výzvou zo dňa 27.8.2003, resp. 5.9.2003 na úhradu dlžnej čiastky vyzvaní. Na predžalobnú výzvu niektorí pracovníci nereagovali, niektorí súhlasili s odpočítaním kaucie a po odpočítaní kaucie a úrokov boli dlžné čiastky upravené.

Okresný súd Košice II rozsudkom zo dňa 28.5.2012 č. k. 17C/28/2012-39 žalobu vo vzťahu k žalovaným v tomto konaní zamietol v celom rozsahu. Krajským súdom v Košiciach uznesením č. k. 4Co/135/2012-59 bol v dôsledku odvolania rozsudok súdu prvého stupňa zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Po vykonanom dokazovaní a doplnení dokazovania v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu bolo vo veci opätovne rozhodnuté zamietavým rozsudkom. Z dokazovania v konaní vyplynulo, že medzi účastníkmi konania nebola sporná existencia pracovného pomeru, podpísanie dohody o hmotnej zodpovednosti ako aj skutočnosť, že v dňoch od XX.XX.XXXX X. XX.XX.XXXX bola v predmetnej prevádzkovej jednotke vykonaná inventúra zásob tovaru za obdobie od X.X.XXXX X. XX.XX.XXXX a zistený schodok po dodatočných úpravách a zmenách predstavoval 4.729.639,- Sk. Proti žalovanému v I. rade sa domáhala žalobkyňa zaplata sumy 420.040,- Sk (13.942,77 eura), proti žalovanej v 2. rade zaplata 328.525,- Sk (10.905,03 eura). Proti žalovanej v 3. rade zaplata 89.358,- Sk (2.966,14 eura) a proti žalovanej v 4. rade sumy 113.441,- Sk (3.765,55 eura).

Súd vzal do úvahy obranu žalovaných, ktorí namietali viaceré nedostatky organizácie prevádzky, na ktoré opakovane hlásili zamestnávateľovi a žiadali nápravu. Žalovaný v 1. rade pracujúci u právneho predchodcu žalobcu ako L. K. upozorňoval na nedostatky technického charakteru organizácie predaja, nebol nainštalovaný kamerový systém, na tovare neboli ochranné kódy a COOP Jednota Považská Bystrica nedokázala ochrániť svoj majetok, čo sa nedalo riešiť dohodami o hmotnej zodpovednosti zamestnancov. Nebol vypracovaný ani systém ochrany zo strany strážnej bezpečnostnej služby, nebol riadne zaškolený personál, a všetky tieto nedostatky hlásené pracovníkmi, aj keď sa dostali do zápisu z porád a kontrol, neboli odstránené. Vyústilo to napokon do odchodu E. Ž. v 1. rade, ale aj ďalších vedúcich pracovníkov, pričom napriek žiadosti neboli vykonané inventúry. Žalovaná v 2. rade pracovala ako T., žalovaná v 3. rade ako E. O. F. B. O. T., žalovaná v 4. rade ako O. X.. Aj tieto žalované preukázali v konaní nedostatky v organizácii, potvrdzovali to aj ostatní zamestnanci a nadobúdali dojem, že vzhľadom na uzatvorené dohody o hmotnej zodpovednosti zamestnávateľ nemal záujem riešiť situáciu.

Súd vzal za preukázané, že žalovaní splnili svoju povinnosť oznamovať zamestnávateľovi nedostatky, ktoré sú im známe a svedčia o tom nielen ich účastnícke výpovede, ale aj kniha evidencie zásahov, z ktorej vyplynuli početné záznamy o krádežiach. Právny predchodca žalobkyne nereagoval na návrhy opatrení predkladané žalovaným v I. rade ako L. K. a v priebehu konania žalobkyňa neosvedčila vykonanie opatrení na zníženie alebo zabránenie vzniku schodkov, napriek tomu, že aj v predchádzajúcom období schodok vznikol a bol zúčtovaný na ľarchu družstva a schodky vznikali aj následne. Zamestnávateľ nesplnil povinnosť zakotvenú v dohodách o hmotnej zodpovednosti a nezabezpečil pracovníkom pracovné podmienky na riadny výkon pracovných úloh. Neodstránil hlásené nedostatky, nevykonával inventarizáciu pri odchode a zmene vo funkcii vedúceho alebo jeho zástupcu, boli zistené nedostatky v evidencii pri zisťovaní výšky kaucii a ich započítaní na schodky, čo má vplyv na to že nemožno ustáliť výšku škody uplatnenej v tomto konaní z titulu schodku na zverených hodnotách. Súd konštatoval po právnom posúdení veci podľa ustanovení § 176 ods. 1,2,3, § 177 ods. 1,2 zák. č. 65/1965 Zb. Zákonník práce (účinného v čase zistenia schodku), že v danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že u žalovaných ako zamestnancov právneho predchodcu žalobcu došlo k úplnému zbaveniu sa zodpovednosti za vznik schodku, lebo zamestnávateľ nevytvoril podmienky na hospodárenie so zverenými hodnotami napriek tomu, že bol na nedostatky upozornený opakovane a medzi uvedenou skutočnosťou a vznikom schodku je príčinná súvislosť.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal úspešným žalovaným náhradu trov konania - právneho zastúpenia advokátkou v zmysle vyhl. č. 655/20045 Z. z. sumu 2.844,61 eura a poskytnuté úkony právnej pomoci, pričom zohľadnil, že právna zástupkyňa zastupovala štyroch žalovaných. Za zastupovanie žalovaného v 1. rade súd priznal 1.037,42 eura, žalovanej v 2. rade 1.003,- eur, žalovanej v 3. rade 313,76 eura a žalovanej v 4. rade trovy 490,43 eura.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalobkyňa a žiadala, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby ho zmenil tak, že vyhovie žalobe v celom rozsahu a zaviazá žalovaných na zaplata žalovaných súd aj s príslušenstvom a na náhradu trov konania. Poukázala na uzatvorené dohody o hmotnej zodpovednosti žalovaných, od

ktorých neodstúpili a nie zamestnávateľa zaťažuje bremeno preukázania príčiny vzniku schodku, ale hmotne zodpovední pracovníci musia preukázať, že schodok nezavinili a škoda vznikla inak. Podľa jej názoru nie sú tu dôvody na zbavenie sa zodpovednosti žalovaných a tvrdenie, že zamestnávateľ nevytvoril vhodné pracovné podmienky je len účelové. Po zrušení prvého rozsudku súdu prvého stupňa odvolacím súdom tento len vytýčil pojednávanie, nevykonal nové dôkazy a opäť rozhodol zamietavým rozsudkom, ktorý je prakticky kópiou predchádzajúceho.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili žalovaní a navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 444,52 eura spočívajúce v trovách právneho zastúpenia advokátkou. Pokiaľ v odvolaní žalobkyňa namieta, že súd po zrušení prvého rozsudku nevykonal dôkazy, toto nie je pravdivé, pretože na pojednávanie sa zástupca žalobkyne nedostavil, ospravedlnil sa a súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Na pojednávaní boli vykonané dôkazy výpoveďami žalovaných, boli oboznámené listinné dôkazy, ku ktorým sa mohla žalobkyňa vyjadriť.

Odvolací súd prejednal vec na základe podaného odvolania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania. Preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Verejné vyhlásenie rozsudku bolo v zmysle ust. § 156 ods. 1 O.s.p. riadne oznámené.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na správnosť ktorých poukazuje.

Nesprávne posúdenie veci, ktoré žalobca uplatnil ako odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. môže spočívať v tom, že súd prvého stupňa posúdil vec podľa nesprávneho právneho predpisu, alebo, že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil, prípadne ho na zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval. K nesprávnemu právnemu posúdeniu môže dôjsť aj pri použití zodpovedajúceho právneho predpisu, za predpokladu, že také ustanovenie je súdom prvého stupňa nesprávne interpretované a interpretácia inak adekvátneho právneho predpisu by zapríčinila nedostatočné zistenie skutkového stavu.

Odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z náležite zisteného skutkového stavu, je vecne správny a správne sú aj dôvody uvedené v napadnutom rozsudku. Súd prvého stupňa náležite a správne zistil skutkový stav veci, vykonal potrebné dokazovanie na návrh účastníkov konania a preukázanie skutkových tvrdení hodnotil v súlade s ust. § 132 O.s.p., správne je aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania. Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V preskúmvanej veci žalobkyňa tvrdila, že neboli dôvody na zbavenie sa zodpovednosti žalovaných za spôsobenú škodu - schodok na zverených hodnotách najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaní od dohôd od hmotnej zodpovednosti neodstúpili.

V zmysle ustanovenia § 176 ods. 3 Zákonníka prác v znení platnom v rozhodnom období zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

Zodpovednosť zamestnanca podľa § 176 ods. 1, 2 citovaného zákona vzniká, ak zamestnávateľ preukáže existenciu platnej dohody o hmotnej zodpovednosti uzavretú so zamestnancom a že

na hodnotách zamestnancovi zverených vznikol schodok. Pri tejto zodpovednosti nie je povinný zamestnávateľ preukazovať zavinenie zamestnanca, lebo toto zavinenie sa predpokladá. Zamestnanec sa zodpovednosti zbaví celkom alebo čiastočne, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

Pod pojmom schodok sa rozumie rozdiel medzi skutočným stavom zverených hodnôt a medzi údajmi účtovnej evidencie, o ktorý je skutočný stav nižší ako stav účtovný. Schodok býva zistený spravidla inventarizáciou ako inventarizačný rozdiel medzi stavom majetku v účtovníctve a skutočným (nižším) stavom.

Pracovné podmienky vytvárané zamestnávateľom majú podstatný význam pre možnosť zbavenia sa zodpovednosti za škodu zo strany zamestnanca. Zamestnanec totiž po celú dobu hmotnej zodpovednosti musí mať možnosť mať hodnoty, za ktoré zodpovedá, osobne k dispozícii. Aby mohol zamestnávateľ vytvárať zamestnancom pracovné podmienky na riadny výkon ich povinností, zákon ukladá zamestnancom povinnosť oznamovať svojmu nadriadenému chyby ihneď, ako ich zistia.

Právny predchodca žalobkyne svojim zamestnancom nevytvoril riadne podmienky, aby mohli zabezpečiť ochranu majetku, pretože nebola zabezpečená funkčná strážna služba v potrebnom počte s prihliadnutím na veľkosť prevádzky, nebolo zabezpečené označenie niektorých druhov tovaru ochrannými kódmi, nebol kamerový systém, turnikety pri pokladniciach a nedostatočný bol aj počet zamestnancov. Na nedostatky bol zamestnávateľ opakovane zamestnancami upozorňovaný ústne aj písomne, k zabezpečeniu potrebných opatrení z jeho strany však nedošlo. Toto konštatovali aj sudy v rozsudkoch vo vylúčených veciach z pôvodnej žaloby, napr. rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 17C/68/2012-28 zo dňa 25.4.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 11Co/222/2012-46.

Z poukazom na tieto závery považuje odvolací súd odvolanie žalobkyne za nedôvodné, pretože žalovaní dostatočne preukázali dôvody pre zbavenie sa svojej zodpovednosti za schodok, ktorý vznikol bez ich zavinenia. Nie je pravdivé tvrdenie žalobkyne v odvolaní, že súd prvého stupňa nevykonal žiadne nové dôkazy po zrušení jeho prvého rozsudku odvolacím súdom. Na pojednávaní dňa 17.5.2013 boli prítomní žalovaní a žalovaní v 1. a 3. rade vypočutí ako účastníci konania, boli oboznamované listinné dôkazy - fotokópia informatívnej správy o stave riešenia problematiky K. V. N., návrh opatrení na zlepšenie činnosti a hospodárskych výsledkov, návrh ochrany a ostrahy objektu a knihy evidencie zásahov. Podľa názoru odvolacieho súdu sú dôvody vyvinenia sa zo zodpovednosti preukázané žalovanými v tomto konaní také závažné, že sa zbavili zodpovednosti v celom rozsahu.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. zamietavý výrok rozsudku súdu prvého stupňa ako vecne správny.

Potvrdený ako vecne správny bol aj výrok napadnutého rozsudku o trovách konania, pretože priznané trovy za použitia správnych zákonných ustanovení boli riadne vyčíslené za úkony právnej pomoci účelne vynaložené v konaní na bránenie práva žalovaných

V odvolacom konaní mali plný úspech žalovaní, preto im boli priznané trovy odvolacieho konania v súlade s ustanoveniami § 224 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.. Náhrada trov patrí za jeden úkon právnej pomoci poskytnutej služby advokátkou JUDr. Beátou Pitorákovou za písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne, odmena u každého žalovaného znížená o 50% - za žalovaného v 1. rade 151,87 eura, u žalovanej v 2. rade 135,27 eura, u žalovanej v 3. rade 55,60 eura a u žalovanej v 4. rade 70,54 eura, k tomu 7,81 režijný paušál (vyhl. č. 655/2004 Z. z.).

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.